BIBLIOTECA COPIILOR.

Nr. 9.

OPRIȘANUL

LEGENDĂ POPORALĂ

DE

VASILE ALECSANDRI.

EDIȚIA II.

EDITURA
LIBRĂRIEĬ CIURCU BRAȘOV
1899.

TIPOGRAFIA CIURCU & COMP., BRAȘOV.

Prețul unuĭ număr 2 cr.

www.dacoromanica.ro

OPRIȘANUL.

I.

Colo 'n țara Muntenéscă,
Țară dulce, Românéscă,
Ca și cea Moldovenéscă.
În oraș la Bucurescĭ
Sunt curțĭ 'nalte și domescĭ;
Iar în curțĭ o sală mare,
Unde séde la masă mare
Mihnea Voldă cel cruntat
De boerĭ încunjurat.
„Boerĭ marĭ, boerĭ de rênd!
Ḍice Domnul închinând:
Toțĭ mâncațĭ, cu toțiĭ bețĭ
Și cu bine petrecețĭ;
Numaĭ unul poftă n'are
De bĕut și de mâncare;
Cântar slutul armaș mare.
Orĭ bucatele nu-ĭ plac,
Orĭ de noĭ nu-ĭ este drag".
Boerimea 'ncet rîdea,
Iar Cântarul rĕspundea:
„Aleĭ! Dómne Mihnule,
Mihnule, netihnule!
Aleĭ! tu stăpânul meŭ
Lumina-te-ar Dumneḍeŭ!
Bucatele 'mĭ plac
Și de óspețĭ îmĭ e drag;

Dar, unde s'a pomenit,
Ș'a vĕḍut, și auḍit,
Douĕ săbiĭ într'o teacă
Doĭ Domnĭ în țĕră săracă?

www.dacoromanica.ro

Măria Ta 'n Bucurescĭ
Oprișanu 'n Stoenescĭ!

Ce am vĕḑut la Oprișanul,
N'am vĕḑut nicĭ la Sultanul!
Că el are 'n câmp la sóre
Miĭ și sute de mióre . . . .
Ies în vară fătătóre.

Berbecĭ are sute întregĭ
Cu codile pe telegĭ,
Și ciobanĭ tot înarmaţĭ;
Cu postavurĭ îmbrăcaţĭ,
De nu crediĭ că sunt ciobanĭ,
Ci chiar néoșĭ căpitanĭ.

Nu-mĭ e ciudă de asta
Cât mie-ciudă de alta:

Oprișanul încă are
Ergeliĭ în numĕr mare,
Douĕ, treĭ, cincĭ miĭ de epe
Tot alese și sirepe.
Pintenóge la picióre,
Cu cergĭ albe pe spinare,
Și cu doĭ mânzĭ fie-care.

Nu mĭ-e ciudă de asta,
Cât mĭ-e ciudă de alta!

Oprișanul are 'n sat
Ogarĭ, căpăĭ de vênat
Cu scărzĭ late ţintuite
Pe la marginĭ poleite.
Și maĭ are grajdurĭ marĭ
Cu cincĭ-ḑecĭ de armăsarĭ,
Jumĕtate arăpescĭ
Și ceĭ-lalţĭ moldovenescĭ,

www.dacoromanica.ro

Nu-mĭ e ciudă de asta,
Cât mĭ-e ciudă de alta:

Scutarul luĭ Oprișan
N'are fața de țĕran,
Pe de-asupra-ĭ cu suman,
Dar pe trup are caftan,
Și cârligu-ĭ de scutar
Nu-ĭ d'alun nicĭ de stejar,
Ci de aur tot săpat
Cu petre scumpe lucrat;
Și 'n vêrful cârliguluĭ
Supt mâna scutaruluĭ
Este-o pétră nestimată
Ce plătesce lumea tótă."

— De 'ĭ așa cum dicĭ Cântare,
Lasă prânzul, saĭ călare,
Și 'ntr'o fugă să te ducĭ,
Pe Oprișan să-l aducĭ
Cu tóte podóbele
Cu tóte averile.
Să-șĭ dea socotelile!"

Ast-fel Domnul poruncia,
Cătar vesel sĕ ducea
La cel sat în Stoenescĭ,
Unde sunt averĭ Domnescĭ.
El acolo cum venia,
Cu scutarul sĕ întêlnia
Și porunca-ĭ arĕta
Și din gură cuvênta;
„Mihnea Vodă 'n Bucurescĭ
Face praznice domnescĭ;
Toțĭ boerĭĭ credincioșĭ
Și de pace bucuroșĭ.

www.dacoromanica.ro

Lângă Domn s'aŭ adunat
Și paharele-aŭ închinat:
Numaĭ unul n'a venit
Oprișanul cel vestit.
De-ĭ vrăjmaș și om de cértă,
Mihnea Vodă-acum îl iértă,
Și-l poftesce, ca să vie
Ca un frate la Domnie.

II.

Oprișanul credincios
Și de suflel omenos
Sĕ pornia din Stoenescĭ
Ș'ajungea la Bucurescĭ
Nóptea pe cântătorĭ,
Pên'a nu rĕsări zorĭ,
Mihnea Vodă adormit
Dormea pe un pat aurit
În cămară 'ntunecată,
Dar de-odată sĕ trezia,
Și la slugĭ așa grăia:
„Slugĭ, aprozĭ, copiĭ de casă,
Voĭ dormițĭ și nu vĕ pasă,
Sórele c'a rĕsărit
Și pe mine ma trezit.
Dar voĭ care nu gândițĭ,
Când în somn vĕ leneviți,
Că am țară de domnit,
Judecăți de săvêrșit
Și boerĭ de boerit.
Toți aproziĭ sĕ treziaŭ
Și luĭ Vodă rĕspundeaŭ:
„Rĕmâĭ, Dómne liniștit!
Sórele n'a rĕsărit.
Dar în locu-ĭ a sosit,

www.dacoromanica.ro

Oprișan din Stoenescĭ
Cu averĭ împĕrătescĭ.
El 'n curte a întrat,
De zebrea a aninat
Un cârlig de împĕrat
Cu petre scumpe lucrat,
Ce lucesce ca un sóre
Într'o ḑi de sĕrbătóre."

Mihnea Vodă sĕ scula
Fața albă îșĭ spăla,
Barba négră-șĭ peptăna
La icóne sĕ 'nchina,
Apoĭ el sĕ înarma
Și pe Oprișan chema:
„Oprișan din Stoenescĭ
Cu dreptul să ne grăescĭ:
Ce-aĭ făcut de aĭ adunat
Averĭ marĭ de împĕrat
În cât nu numaĭ averĭ
Dar aĭ și scutarĭ boerĭ?"

— „Dumneḑeŭ mĭ-a ajutat!
Și eŭ mi le-am adunat,
Din darul sfințieĭ sale
Din mila Măriеĭ Tale!"

— „Nu-l crede Măria Ta:
Cântarul atuncĭ striga;
El mie s'a lăudat,
Că avere-a adunat
Numaĭ din puterea luĭ,
Nu din mila Domnuluĭ

Dar n'am ciudă de asta,
Cât am ciudă de alta:

www.dacoromanica.ro

Oprișanul mĭ-a spus mie,
Că aștéptă, ca să-ĭ vie
Firman de la împĕrăție
Să te scótă din domnie."

Mihnea Vodă sĕ 'ncrunta
Și din gură cuvênta:
„Pân'a veni firmanul
Péră întâiŭ Oprișanul!
Jos la pórtă să-l duceți
Și capul să i-l tăieți!"
De vrășmaș, ce mult era,
Armașul sĕ bucura
Ca o féră s'arunca,
Pe Oprișanul apuca
Și pe scărĭ îl îmbrâncea,
Și la mórte mi-l ducea.

Când la pórtă, frate, iată
Un rădvan că sĕ arată,
Tras de șése telegarĭ
Negri agerĭ armăsarĭ,
Cu codĭ lungĭ și cóme marĭ.
Iar în lăuntru o bĕtrână
C'o icónă sfântă 'n mână
Și cu haine mohorîte
Și cu pletele albite.
Pe-Oprișan cât ea-l vedea,
Sus la Domnul sĕ ducea,
Și 'ngenunchĭ trupu-și frângea
Și grăind amar plângea:
„Aleĭ Dómne, fătul meŭ
Nu te ierte Dumnedeŭ
Să omorĭ pe Oprișanul!
Că-ĭ peri pân' la anul.
Sciĭ tu, Mihneo, orĭ nu sciĭ,

www.dacoromanica.ro

Că 'n ḑiua Sânteĭ Măriĭ
Era, Dómne, ca să-ți vie
Firman de la 'mpĕrăție,
Să te scótă din domnie?
Ș'aveaĭ parte de firman
Făr' de bietul Oprișan
Care 'n cale 'i-a eșit
Și 'n dărăt l-a napoiat.
Dăruind chiar pe vizir
Cu — armăsarĭ de la misir
Și cu pungĭ de banĭ o mie
Să te lase în domnie!"

Oprișanca nu sfêrșa,
Mihnea 'n curtea luĭ eșa,
Poruncind la toți să saie
Pe Oprișan ca să nu-l tae,
Dar Cântar, armașul mare,
Îșĭ făcuse rĕsbunare
Și capul nevinovat
Zăcea 'n țĕrînă aruncat,
Lângă trupul rĕsturnat.
Vaĭ de omul cu pĕcat!
De pĕcat e alungat
Și nu póte a fi scăpat!
Vêndĕtorul de armaș,
Féră crudă, om pismaș,
Fost-a gol legat la sóre
Și de mâinĭ și de picióre;
Gol legat de codĭ de epe,
De patru epe sirepe,
Care, când sĕ opintiră,
În patru părți sĕ isbiră
Și 'n patru 'l despărțiră.

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro